

**ภูมิรัฐศาสตร์ของอำนาจในโลกยุคดิจิทัล:
การวิเคราะห์เชิงนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองในบริบทการแข่งขันมหาอำนาจ
Geopolitics of Power in the Digital Age: A Policy and Political Communication
Analysis in the Context of Great Power Competition**

สุจิตรา ปานพุ่ม (Sujittra Panpum)

นักวิจัยอิสระ

Independent Researcher

Email: sujittra.panpum.ac@gmail.com

Received: 12 May 2026

Revised: 15 August 2026

Accepted: 24 August 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พลวัตและความสัมพันธ์เชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้างกับ บทบาทของการสื่อสารทางการเมืองภายใต้บริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล และการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ อธิบายกลไกการแปลงอำนาจผ่านการวิเคราะห์เชิงนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองในการแปลงศักยภาพเชิงโครงสร้างไปสู่ความชอบธรรมและอิทธิพลในระดับระหว่างประเทศ ตลอดจนสังเคราะห์และพัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎี Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์เชิงกลไกระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงนโยบาย การสื่อสารทางการเมืองและการก่อรูปความชอบธรรมกับอิทธิพลในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการศึกษาเชิงทฤษฎีและวิเคราะห์ โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์เชิงประเด็น และการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เทคโนโลยี ข้อมูล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เครือข่าย และปัญญาประดิษฐ์ทำหน้าที่เป็นศักยภาพเชิงโครงสร้างของอำนาจ แต่ไม่สามารถก่อให้เกิดอิทธิพลทางภูมิรัฐศาสตร์ได้โดยอัตโนมัติ หากต้องผ่านกระบวนการกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ และการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งทำหน้าที่จัดกรอบความหมาย และสร้างความชอบธรรมให้แก่การใช้ศักยภาพดังกล่าว การเปรียบเทียบสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซียพบว่า มีกลไกการแปลงอำนาจร่วมกัน แต่มีรูปแบบ

การจัดวางเชิงยุทธศาสตร์แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละรัฐ จากข้อค้นพบดังกล่าว การวิจัยได้สังเคราะห์ DG-DPM ซึ่งเสนอว่าอำนาจภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลเป็นกระบวนการแปลงอำนาจ (Power Transformation Process) ที่เชื่อมโยงอำนาจเชิงโครงสร้าง การกำหนดนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และผลลัพธ์เชิงอำนาจ โดยมีความชอบธรรมและอิทธิพลเป็นผลสำคัญของกระบวนการแบบจำลองดังกล่าวเป็นกรอบอธิบายเชิงกลไกที่สามารถนำไปทดสอบและประยุกต์ใช้กับบริบทอื่นต่อไป

คำสำคัญ: ภูมิรัฐศาสตร์, อำนาจ, โลกดิจิทัล, การวิเคราะห์เชิงนโยบาย, การสื่อสารทางการเมือง

Abstract

This study aims to analyze the dynamics and interactive relationship between structural power and the role of political communication in the context of digital geopolitics and great power competition; explain the power transformation mechanism through policy analysis and political communication in transforming structural potential into legitimacy and influence at the international level; and synthesize and develop the theoretical Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) to explain the mechanistic relationship among structural power, policy analysis, political communication, and the formation of legitimacy and influence in the context of digital geopolitics. This qualitative study adopts a theoretical and analytical research approach using documentary research, qualitative content analysis, thematic analysis, and cross-case comparative analysis. The findings indicate that technology, data, digital infrastructure, networks, and artificial intelligence constitute the structural potential of power but cannot automatically generate geopolitical influence. Rather, they must pass through processes of policy formulation, strategic interpretation, and political communication, which frame meaning and establish legitimacy for the use of such potential. A comparison of the United States, the People's Republic of China, and the Russian Federation reveals a common mechanism of power transformation, while strategic configurations differ according to the context of each state. Based on these findings, the study synthesizes the DG-DPM, which conceptualizes digital geopolitical power as a Power Transformation Process linking structural power, policy formulation, political communication, and power outcomes, with legitimacy and influence constituting key outcomes of the process. The model provides a mechanistic explanatory framework that can be further tested and applied to other contexts.

Keywords: Geopolitics, Power; Digital Age, Policy Analysis, Political Communication

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจได้เปลี่ยนผ่านจากภูมิรัฐศาสตร์แบบดั้งเดิม (classical geopolitics) ซึ่งให้ความสำคัญกับอาณาเขต กำลังทหาร และทรัพยากรเชิงยุทธศาสตร์ ไปสู่ภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล (digital geopolitics) ที่อำนาจของรัฐครอบคลุมความสามารถในการควบคุม โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เครือข่ายข้อมูล แพลตฟอร์มดิจิทัล และระบบนิเวศการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้และการตัดสินใจในระบบระหว่างประเทศ (Bratton, 2015; Farrell & Newman, 2019) การแข่งขันระหว่างรัฐจึงไม่ได้จำกัดอยู่ที่ทรัพยากรและเทคโนโลยี แต่ขยายไปสู่การกำหนดนโยบาย การสร้างความชอบธรรม และการใช้อำนาจผ่านการสื่อสารทางการเมืองในพื้นที่ดิจิทัล (Nye, 2008; Rid, 2020)

วรรณกรรมด้านอำนาจเชิงโครงสร้าง (structural power) ชี้ให้เห็นบทบาทของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เทคโนโลยี และเครือข่ายข้อมูลต่อความสัมพันธ์เชิงอำนาจในระบบระหว่างประเทศ (Strange, 1988; Zuboff, 2019) ขณะที่งานด้านการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ให้ความสำคัญกับการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ การกำหนดกรอบความหมาย (framing) และการสร้างเรื่องเล่าเชิงยุทธศาสตร์ (strategic narratives) ในการสร้างความชอบธรรมและอิทธิพลต่อผู้รับสารทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ (Castells, 2010; Miskimmon et al., 2013) ส่วนงานด้านการวิเคราะห์เชิงนโยบาย (policy analysis) อธิบายบทบาทของนโยบายและการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ภายใต้บริบทการแข่งขันระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้เหล่านี้ส่วนใหญ่ยังศึกษาแยกส่วน โดยยังขาดคำอธิบายที่เชื่อมโยงอำนาจเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงนโยบาย และการสื่อสารทางการเมือง เพื่ออธิบายว่าศักยภาพเชิงโครงสร้าง ถูกแปลงไปสู่ความชอบธรรมและอิทธิพลในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลได้อย่างไร

จากช่องว่างดังกล่าว จึงยังขาดแบบจำลองเชิงทฤษฎีที่อธิบาย กลไกการแปลงอำนาจ (power transformation mechanism) ซึ่งเชื่อมโยงองค์ประกอบดังกล่าวเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ การศึกษานี้จึงนำแนวคิดอำนาจเชิงวาทกรรม (discursive power) และเรื่องเล่าเชิงยุทธศาสตร์ (strategic narratives) มาใช้เป็นฐานในการอธิบายบทบาทของการสื่อสารทางการเมือง โดยมุ่งวิเคราะห์พลวัตระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้างกับการสื่อสารทางการเมือง อธิบายการแปลงศักยภาพเชิงโครงสร้างผ่านการวิเคราะห์เชิงนโยบาย และการสื่อสารทางการเมืองไปสู่ความชอบธรรมและอิทธิพลในระดับระหว่างประเทศ ตลอดจนสังเคราะห์และพัฒนา Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์เชิงกลไกระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และผลลัพธ์เชิงอำนาจในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล

การศึกษานี้คาดว่าจะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ด้านภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลด้วยการพัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎีและกรอบการวิเคราะห์สำหรับอธิบายกลไกการแปลงอำนาจภายใต้การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ และเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าในด้านภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล รัฐศาสตร์ การสื่อสารทางการเมือง และการวิเคราะห์เชิงนโยบายในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์พลวัตและความสัมพันธ์เชิงปฏิสัมพันธ์ (interactive dynamics) ระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง (structural power) กับบทบาทของการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ภายใต้บริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลและการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ
2. เพื่ออธิบายกลไกการแปลงอำนาจ (power transformation mechanism) ผ่านการวิเคราะห์เชิงนโยบาย (policy analysis) และการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ในการแปลงศักยภาพเชิงโครงสร้างไปสู่ความชอบธรรม (legitimacy) และอิทธิพล (influence) ในระดับระหว่างประเทศ
3. เพื่อสังเคราะห์และพัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎี Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) สำหรับอธิบายความสัมพันธ์เชิงกลไกระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และการก่อรูปความชอบธรรมกับอิทธิพลในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล

คำถามการวิจัย

1. พลวัตและความสัมพันธ์เชิงปฏิสัมพันธ์ (interactive dynamics) ระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง (structural power) กับบทบาทของการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ก่อรูปและดำเนินไปอย่างไร ภายใต้บริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลและการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ
2. กลไกการแปลงอำนาจ (power transformation mechanism) ผ่านการวิเคราะห์เชิงนโยบาย (policy analysis) และการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ทำงานอย่างไรในการแปลงศักยภาพเชิงโครงสร้างไปสู่ความชอบธรรม (legitimacy) และอิทธิพล (influence) ในระดับระหว่างประเทศ
3. แบบจำลองเชิงทฤษฎี Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) ควรมีองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ และกลไกอย่างไร จึงจะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และการก่อรูปความชอบธรรมกับอิทธิพลในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลได้

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจในภูมิรัฐศาสตร์พัฒนาจากการให้ความสำคัญกับพื้นที่ อาณาเขต ทรัพยากร และตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Mackinder, 1904) สู่การพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เครือข่ายข้อมูล เทคโนโลยี และแพลตฟอร์มในฐานะแหล่งอำนาจร่วมสมัย (Bratton, 2015; Kello, 2017) โดย Farrell และ Newman (2019) อธิบายว่า ตำแหน่งของรัฐในเครือข่ายระหว่างประเทศสามารถสร้างความไม่สมมาตรและเปิดโอกาสให้ใช้อำนาจผ่านความเชื่อมโยงระหว่างกัน ขณะที่ Strange (1988) และ Zuboff (2019) ช่วยขยายการทำความเข้าใจอำนาจจากการควบคุมทรัพยากรไปสู่การควบคุมโครงสร้างและระบบที่กำหนด

เงื่อนไขของการกระทำ ในบริบทดิจิทัล แนวคิดเหล่านี้จึงเป็นฐานในการพิจารณาเทคโนโลยี ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และเครือข่ายในฐานะศักยภาพเชิงโครงสร้างของอำนาจ

ในมิติของนโยบายและการสื่อสาร Lasswell (1951) และ Dunn (2018) ชี้ให้เห็นบทบาทของการวิเคราะห์เชิงนโยบายต่อการกำหนดทิศทางและการจัดสรรอำนาจ ขณะที่ Entman (2008) อธิบายบทบาทของการกำหนดกรอบความหมาย และ Miskimmon et al. (2013) เสนอแนวคิดเรื่องเล่าเชิงยุทธศาสตร์ในการสร้างการรับรู้และความชอบธรรมในบริบทระหว่างประเทศ Castells (2010) และ Nye (2008) ช่วยอธิบายเพิ่มเติมถึงบทบาทของเครือข่าย การสื่อสาร และอำนาจเชิงความคิดในระบบการเมืองร่วมสมัย ขณะที่ Rid (2020) ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล การสื่อสาร และการแข่งขันทางการเมือง ดังนั้น การกำหนดนโยบายและการสื่อสารจึงมิได้เป็นเพียงขั้นตอนสนับสนุนการใช้อำนาจ แต่เป็นกระบวนการที่กำหนดความหมายและทิศทางของการใช้ศักยภาพเชิงโครงสร้าง

สำหรับหลักฐานเชิงนโยบายของมหาอำนาจ เอกสารของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซียสะท้อนการนำเทคโนโลยี ข้อมูล และโครงสร้างดิจิทัลเข้าสู่กรอบยุทธศาสตร์ของรัฐอย่างแตกต่างกัน โดยสหรัฐอเมริกาเชื่อมโยงขีดความสามารถทางเทคโนโลยีกับการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ การยับยั้ง และความร่วมมือกับพันธมิตร (U.S. Department of Defense, 2022) สาธารณรัฐประชาชนจีนเชื่อมโยงปัญญาประดิษฐ์ ข้อมูล การพัฒนา และความมั่นคงเข้าด้วยกัน (State Council of the People's Republic of China, 2017; National People's Congress of the People's Republic of China, 2021) ขณะที่สหพันธรัฐรัสเซียให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ความมั่นคง และความเป็นอิสระของรัฐ (Government of the Russian Federation, 2017, 2018; President of Russia, 2017, 2023) เมื่อสังเคราะห์วรรณกรรมและหลักฐานเชิงนโยบายดังกล่าว การศึกษานี้จึงนำแนวคิดภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล การวิเคราะห์เชิงนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และอำนาจเชิงวาทกรรม (discursive power) มาบูรณาการเพื่ออธิบาย กลไกการแปลงอำนาจ (power transformation mechanism) ว่าศักยภาพเชิงโครงสร้างถูกกำหนดความหมายผ่านนโยบายและการสื่อสาร จนนำไปสู่ความชอบธรรมและอิทธิพลได้อย่างไร อันเป็นฐานสำหรับการสังเคราะห์ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM)

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยนี้พัฒนาขึ้นจากการสังเคราะห์วรรณกรรมด้านภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล การวิเคราะห์เชิงนโยบาย และการสื่อสารทางการเมือง เพื่อพัฒนากรอบอธิบาย กลไกการแปลงอำนาจ (power transformation mechanism) ที่เชื่อมโยงศักยภาพเชิงโครงสร้างไปสู่ความชอบธรรม (legitimacy) และอิทธิพล (influence) ภายใต้บริบทการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจในโลกยุคดิจิทัล

การศึกษานี้เสนอว่า อำนาจในภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลมิได้เกิดจากศักยภาพของโครงสร้างดิจิทัลเพียงอย่างเดียว หากเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง (structural power) การกำหนดนโยบาย (policy formulation) และการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ซึ่งร่วมกันกำหนดความหมาย การรับรู้ ความชอบธรรม และอิทธิพลของรัฐในระบบระหว่างประเทศ

กรอบแนวคิดประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. อำนาจเชิงโครงสร้าง (Structural Power)

อธิบายศักยภาพของรัฐที่เกิดจากโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ความเชื่อมโยงของเครือข่าย และอำนาจของแพลตฟอร์ม ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานของการใช้อำนาจและกำหนดโอกาสในการดำเนินยุทธศาสตร์ของรัฐ (Bratton, 2015; Farrell & Newman, 2019; Zuboff, 2019)

2. การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง (Policy Formulation and Political Communication)

อธิบายกระบวนการกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ การสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ การกำหนดกรอบการรับรู้ (framing) และการสร้างเรื่องเล่าเชิงยุทธศาสตร์ (strategic narratives) ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงศักยภาพเชิงโครงสร้างกับการสร้างความหมาย ความชอบธรรม และอิทธิพลของรัฐ (Lasswell, 1951; Dunn, 2018; Entman, 2008; Castells, 2010; Miskimmon et al., 2013)

3. ผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจ (Power Transformation Outcomes)

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง การกำหนดนโยบาย และการสื่อสารทางการเมือง นำไปสู่การก่อรูปความชอบธรรม (legitimacy) และอิทธิพล (influence) ซึ่งสะท้อนความสามารถของรัฐในการสร้างความได้เปรียบและดำรงอำนาจภายใต้บริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล (Nye, 2008; Miskimmon et al., 2013)

จากการสังเคราะห์องค์ความรู้ดังกล่าว งานวิจัยจึงพัฒนา Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์เชิงกลไกระหว่างอำนาจเชิงโครงสร้าง การกำหนดนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจในบริบทการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ โดยใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์หลักของการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้ คำว่า Discursive ในชื่อแบบจำลองหมายถึงกระบวนการสร้างและจัดวางความหมายผ่านการสื่อสารทางการเมืองและการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงศักยภาพเชิงโครงสร้างไปสู่ความชอบธรรมและอิทธิพล มิได้หมายถึงการศึกษาวาทกรรมในฐานะประเด็นหลักของงานวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Digital Geopolitical Discursive Power Model)

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การออกแบบการวิจัย (Research Design) การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในลักษณะการศึกษาเชิงทฤษฎี-วิเคราะห์ (Theoretical-Analytical Study) โดยใช้การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Qualitative Content Analysis) และการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างกรณีศึกษา (Cross-case Comparative Analysis) เพื่ออธิบายกลไกการแปลงอำนาจ (Power Transformation Mechanism) ในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล ภายใต้กรอบการวิเคราะห์ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) ทั้งนี้ การศึกษาเลือก สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซีย เป็นกรณีศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Case Selection) เนื่องจากเป็นมหาอำนาจที่มีบทบาทสำคัญในการแข่งขันด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ความมั่นคงไซเบอร์ และการกำหนดระเบียบโลกดิจิทัลร่วมสมัย

2. แหล่งข้อมูลและหน่วยการวิเคราะห์ (Data Sources and Units of Analysis) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) แหล่งข้อมูลเอกสารหลัก (Primary Documentary Sources) ซึ่งครอบคลุมเอกสารเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซีย เช่น ยุทธศาสตร์ความมั่นคง ยุทธศาสตร์ดิจิทัล ความมั่นคงไซเบอร์ ปัญญาประดิษฐ์

นโยบายต่างประเทศ สุนทรพจน์ และแถลงการณ์ของผู้นำประเทศในช่วงปี ค.ศ. 2014–2025 ซึ่งผู้วิจัยตั้งเคราะห์เป็น ชุดเอกสารหลัก (Core Documentary Corpus) จำนวน 18 ฉบับ ครอบคลุมเอกสารของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซีย และ (2) แหล่งข้อมูลสนับสนุน (Secondary Supporting Sources) ได้แก่ บทความวิชาการจากฐานข้อมูล Scopus, Web of Science และ Google Scholar รวมถึงรายงานขององค์การระหว่างประเทศและสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการตีความและการสังเคราะห์ผลการศึกษา ทั้งนี้ หน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) คือเนื้อหาเชิงนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองที่สะท้อนการกำหนดยุทธศาสตร์ การสร้างความชอบธรรม และการใช้อำนาจของรัฐในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล

3. การคัดเลือกข้อมูล (Data Selection Strategy) การคัดเลือกข้อมูลใช้ การคัดเลือกแบบเจาะจงเชิงทฤษฎี (Theoretical Purposive Sampling) โดยพิจารณาความเกี่ยวข้องกับภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล เทคโนโลยีเชิงยุทธศาสตร์ ความมั่นคงไซเบอร์ การกำกับดูแลข้อมูล และการสื่อสารทางการเมือง ความเป็นเอกสารทางการเมืองที่ตรวจสอบแหล่งที่มาได้ และความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ เพื่อให้ได้ ชุดเอกสารหลัก (Core Documentary Corpus) ที่ครอบคลุมอำนาจเชิงโครงสร้าง การกำหนดนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจ โดยคัดเลือกเอกสารจนได้ ชุดข้อมูลที่มีความครอบคลุมเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์และไม่พบประเด็นใหม่ที่มีนัยสำคัญต่อการอธิบายกลไกการแปลงอำนาจภายใต้กรอบ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM)

4. เครื่องมือในการวิจัย (Research Instrument) เครื่องมือหลักคือ กรอบการวิเคราะห์เชิงบูรณาการ (Integrated Analytical Framework) ที่พัฒนาจากการสังเคราะห์วรรณกรรมด้านภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล การวิเคราะห์เชิงนโยบาย และการสื่อสารทางการเมือง ภายใต้ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งกรอบแนวคิดและกรอบวิเคราะห์สำหรับการเข้ารหัส วิเคราะห์เอกสาร และเปรียบเทียบกรณีศึกษา โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 มิติ ได้แก่ (1) อำนาจเชิงโครงสร้าง (Structural Power) (2) การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง (Policy Formulation and Political Communication) และ (3) ผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจ (Power Transformation Outcomes)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลวิชาการ Scopus, Web of Science และ Google Scholar ควบคู่กับเอกสารสาธารณะจากเว็บไซต์ทางการของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซีย รวมถึงองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยใช้คำสำคัญ เช่น digital geopolitics, structural power, political communication, policy analysis, digital governance, cybersecurity, artificial intelligence, strategic narratives, digital sovereignty และ great power competition เพื่อคัดเลือกเอกสารให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การศึกษา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็นลำดับ ได้แก่ การวิเคราะห์เอกสารรายฉบับ (Document Analysis) และจัดทำ Document Analysis Memo เพื่อสกัดและเชื่อมโยงสาระสำคัญกับกรอบ DG-DPM จากนั้นใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Qualitative Content Analysis) และการวิเคราะห์เชิงประเด็น (Thematic Analysis) เพื่อจำแนกข้อมูลตาม 3 มิติของแบบจำลอง ได้แก่ อำนาจเชิงโครงสร้าง การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง และผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจ แล้วจึงวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซีย (Cross-case Comparative Analysis) จากนั้นสังเคราะห์เชิงทฤษฎี (Theoretical Synthesis) เพื่ออธิบาย Power Transformation Mechanism และ พัฒนา Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) เป็นกรอบอธิบายความสัมพันธ์เชิงกลไกของอำนาจในบริบทการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจ

7. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) การศึกษานี้ใช้ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) จากเอกสารหลายประเภท หลายประเทศ และหลายแหล่งข้อมูล ร่วมกับการตรวจสอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Triangulation) เพื่อเสริมความน่าเชื่อถือและความเข้มแข็งของข้อค้นพบ (Denzin, 1978)

8. จริยธรรมการวิจัย (Research Ethics) การศึกษานี้ใช้เฉพาะข้อมูลสาธารณะที่เผยแพร่อย่างเป็นทางการ (Publicly Available Data) โดยผู้วิจัยยึดหลักความถูกต้องในการอ้างอิง ความโปร่งใสของการใช้ข้อมูล และการอ้างอิงตามรูปแบบ APA ฉบับที่ 7

9. ข้อจำกัดของการวิจัย (Limitations) การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นหลัก จึงมุ่งอธิบายในระดับนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองของรัฐ มากกว่าประสบการณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง อย่างไรก็ตาม การใช้เอกสารจากหลายประเทศ การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ และการสังเคราะห์ภายใต้กรอบ DG-DPM ช่วยเสริมความครอบคลุมและความเข้มแข็งในการอธิบายกลไกการแปลงอำนาจในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ชุดเอกสารหลัก (Core Documentary Corpus) ของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซีย ภายใต้กรอบ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) พบว่า อำนาจในภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลมิได้เกิดจากการครอบครองเทคโนโลยีหรือโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากกระบวนการที่รัฐนำศักยภาพเชิงโครงสร้างมากำหนดเป็นนโยบาย สื่อสารความหมายเชิงยุทธศาสตร์ และสร้างความชอบธรรมต่อการดำเนินนโยบายดังกล่าว ผลการวิเคราะห์สามารถสังเคราะห์ได้เป็น 4 ประเด็น ได้แก่ (1) อำนาจเชิงโครงสร้าง (2) การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง (3) กลไกการแปลงอำนาจ และ (4) การสังเคราะห์แบบจำลอง DG-DPM

1. ผลการวิเคราะห์อำนาจเชิงโครงสร้าง (Structural Power) ผลการวิเคราะห์เอกสารของสหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซียพบรูปแบบร่วมว่า เทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล โครงสร้างพื้นฐาน เครือข่าย

และปัญญาประดิษฐ์ถูกวางให้เป็นศักยภาพเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐ มิใช่เพียงปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยศักยภาพดังกล่าวเชื่อมโยงกับความมั่นคง ความสามารถในการแข่งขัน และสถานะของรัฐในระบบระหว่างประเทศ (U.S. Department of Defense, 2022; State Council of the People's Republic of China, 2017; Government of the Russian Federation, 2017)

สำหรับ สหรัฐอเมริกา เอกสารด้านความมั่นคงและการป้องกันประเทศเชื่อมโยงเทคโนโลยีและขีดความสามารถหลายมิติเข้ากับการรักษาความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์และการยับยั้ง โดย National Defense Strategy 2022 ให้ความสำคัญกับการเสริมการยับยั้งต่อจีนและการรับมือความท้าทายจากรัสเซีย พร้อมเน้นบทบาทของพันธมิตรและหุ้นส่วนในการรักษาความมั่นคงของระบบระหว่างประเทศ (U.S. Department of Defense, 2022)

สำหรับ สาธารณรัฐประชาชนจีน เอกสารสะท้อนการวางเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐานร่วมของการพัฒนา ความมั่นคง และความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดย New Generation Artificial Intelligence Development Plan ปี 2017 มุ่งใช้โอกาสเชิงยุทธศาสตร์ของ AI เพื่อสร้างความได้เปรียบด้านนวัตกรรมและยกระดับจีนสู่ประเทศชั้นนำด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (State Council of the People's Republic of China, 2017) ขณะที่ Data Security Law เชื่อมโยงการใช้และพัฒนาข้อมูลเข้ากับการคุ้มครองอธิปไตย ความมั่นคง และผลประโยชน์ด้านการพัฒนาของรัฐอย่างชัดเจน (National People's Congress of the People's Republic of China, 2021)

สำหรับ สหพันธรัฐรัสเซีย เอกสารด้านเศรษฐกิจดิจิทัลสะท้อนการเชื่อมโยง ข้อมูล โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เทคโนโลยี และความมั่นคงสารสนเทศ เข้ากับความสามารถในการพัฒนาและความเป็นอิสระของรัฐ โดย Digital Economy of the Russian Federation กำหนดให้ข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญของการผลิต และกำหนดโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ความมั่นคงสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (Government of the Russian Federation, 2017, 2018)

เมื่อเปรียบเทียบทั้งสามกรณี พบว่า แม้มีจุดร่วมในการยกระดับเทคโนโลยีและข้อมูลให้เป็นฐานอำนาจเชิงยุทธศาสตร์ แต่มี ธรรมชาติการจัดวางอำนาจแตกต่างกัน กล่าวคือ สหรัฐอเมริกานับการรักษาความได้เปรียบและการยับยั้งภายใต้การแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ จีนเน้นการสร้างขีดความสามารถทางเทคโนโลยีควบคู่กับการพัฒนาและการคุ้มครองอธิปไตยด้านข้อมูล ส่วนรัสเซียเน้นความมั่นคงของระบบสารสนเทศ ความสามารถภายในประเทศ และความเป็นอิสระทางดิจิทัล (U.S. Department of Defense, 2022; State Council of the People's Republic of China, 2017; National People's Congress of the People's Republic of China, 2021; Government of the Russian Federation, 2017, 2018) ผลดังกล่าวสนับสนุนข้อเสนอของ DG-DPM ว่าอำนาจเชิงโครงสร้างเป็น “เงื่อนไขเชิงศักยภาพ” ของอำนาจภูมิรัฐศาสตร์ แต่ยังไม่เพียงพอที่จะอธิบายผลลัพธ์เชิงอำนาจ หากไม่พิจารณากระบวนการกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองที่นำศักยภาพดังกล่าวไปสร้างความหมายและผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์

2. ผลการวิเคราะห์การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง (Policy Formulation and Political Communication) ผลการวิเคราะห์พบว่า ศักยภาพเชิงโครงสร้างมิได้แปรเปลี่ยนเป็นอำนาจทางภูมิรัฐศาสตร์โดยอัตโนมัติ แต่ต้องผ่านกระบวนการกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ และการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งทำหน้าที่กำหนดความหมายและทิศทางการใช้ศักยภาพดังกล่าว

สำหรับ สหรัฐอเมริกา การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองเชื่อมโยงเทคโนโลยีและขีดความสามารถทางดิจิทัลกับกรอบ strategic competition, integrated deterrence และการเสริมสร้างเครือข่ายพันธมิตร โดย National Defense Strategy 2022 จัดวางจีนเป็นความท้าทายหลักในการวางแผนด้านการป้องกันประเทศ และให้ความสำคัญกับรัสเซียในฐานะความท้าทายสำคัญอีกด้านหนึ่ง (U.S. Department of Defense, 2022)

สำหรับ สาธารณรัฐประชาชนจีน การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองเชื่อมโยง technological development, security และ national development เข้าด้วยกัน โดย New Generation Artificial Intelligence Development Plan วาง AI เป็น “โอกาสเชิงยุทธศาสตร์” สำหรับการสร้างความได้เปรียบด้านนวัตกรรมและการยกระดับประเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (State Council of the People’s Republic of China, 2017) ขณะที่ Data Security Law เชื่อมโยงการใช้และพัฒนาข้อมูลกับความมั่นคงอธิปไตย และผลประโยชน์ด้านการพัฒนาของรัฐ (National People’s Congress of the People’s Republic of China, 2021)

สำหรับ สหพันธรัฐรัสเซีย การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองเชื่อมโยงเทคโนโลยี ข้อมูล และการพัฒนาดิจิทัลกับความมั่นคงและความเป็นอิสระของรัฐ โดย Strategy for the Development of the Information Society in the Russian Federation 2017–2030 ให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล ขณะที่ Digital Economy of the Russian Federation เชื่อมโยงการพัฒนาดิจิทัลกับความสามารถทางเศรษฐกิจและความมั่นคง และ Foreign Policy Concept of the Russian Federation (2023) วางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศไว้ภายใต้กรอบผลประโยชน์และความมั่นคงของรัสเซีย (President of Russia, 2017; Government of the Russian Federation, 2018; President of Russia, 2023)

เมื่อเปรียบเทียบทั้งสามกรณี พบว่า การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองทำหน้าที่เป็นกลไกการจัดกรอบความหมาย (framing mechanism) ที่เชื่อมศักยภาพเชิงโครงสร้างกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ โดยรัฐมิได้เพียงระบุว่า “มีเทคโนโลยีอะไร” แต่กำหนดว่าเทคโนโลยีนั้นมีความหมายต่อความมั่นคง การพัฒนา อธิปไตย และการแข่งขันระหว่างรัฐอย่างไร (U.S. Department of Defense, 2022; State Council of the People’s Republic of China, 2017; National People’s Congress of the People’s Republic of China, 2021; President of Russia, 2017, 2023; Government of the Russian Federation, 2018) ผลดังกล่าวสนับสนุนข้อเสนอของ DG-DPM ว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นกลไกสำคัญในการแปลงศักยภาพ

เชิงโครงสร้างให้เป็นความหมายและเป้าหมายเชิงนโยบาย ซึ่งนำไปสู่การก่อรูปความชอบธรรม และสร้างเงื่อนไขต่อการก่อรูปอิทธิพล

3. กลไกการแปลงอำนาจในบริบทการแข่งขันมหาอำนาจ (Power Transformation Mechanism)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเอกสารหลักทั้ง 18 ฉบับพบว่า อำนาจเชิงโครงสร้างเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะอธิบายอิทธิพลทางภูมิรัฐศาสตร์ แต่ศักยภาพด้านเทคโนโลยี ข้อมูล และโครงสร้างดิจิทัลจะถูกแปลงเป็นอำนาจเชิงยุทธศาสตร์ผ่านกระบวนการกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ และการสื่อสารทางการเมือง โดยเกิดเป็นความสัมพันธ์เชิงกระบวนการที่เริ่มจากอำนาจเชิงโครงสร้าง ผ่านการกำหนดนโยบาย และการตีความเชิงยุทธศาสตร์ การสื่อสารทางการเมืองและการจัดกรอบความหมาย ไปสู่ความชอบธรรม อิทธิพล และผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์

หลักฐานของสหรัฐอเมริกาสะท้อนกลไกดังกล่าวผ่านการนำขีดความสามารถด้านเทคโนโลยี ไชเบอร์ และอวกาศเข้าสู่กรอบ strategic competition และ integrated deterrence โดยเชื่อมโยงความสามารถเหล่านี้เข้ากับการยับยั้ง การป้องกันประเทศ และเครือข่ายพันธมิตร (U.S. Department of Defense, 2022) ขณะที่เอกสารของจีนเชื่อมโยง AI ข้อมูล และเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการพัฒนา ความมั่นคง และอธิปไตยของรัฐ ทำให้เทคโนโลยีมีความหมายเป็นทั้งฐานการพัฒนาและทรัพยากรเชิงยุทธศาสตร์ (State Council of the People's Republic of China, 2017; National People's Congress of the People's Republic of China, 2021) ส่วนรัสเซียเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ และความมั่นคงของข้อมูล เข้ากับความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการรักษาผลประโยชน์เชิงยุทธศาสตร์ของรัฐ (President of Russia, 2017; Government of the Russian Federation, 2018; President of Russia, 2023)

เมื่อสังเคราะห์ทั้งสามกรณี พบว่า กลไกการแปลงอำนาจมีตรรกะร่วม แต่มีรูปแบบการจัดวางแตกต่างกันตามบริบทเชิงยุทธศาสตร์ของแต่ละรัฐ กล่าวคือ สหรัฐอเมริกาใช้ขีดความสามารถดิจิทัลเพื่อเสริมการยับยั้งและรักษาความได้เปรียบในการแข่งขัน จีนใช้เทคโนโลยีเป็นฐานของการพัฒนาและความมั่นคงควบคู่กับการคุ้มครองอธิปไตยของรัฐ ส่วนรัสเซียเน้นความมั่นคงของระบบสารสนเทศและความเป็นอิสระทางดิจิทัล ดังนั้น การแปลงอำนาจจึงมิใช่เพียงการเปลี่ยน ศักยภาพเชิงอำนาจ (capability) ให้เป็น อำนาจ (power) หากเป็นกระบวนการที่รัฐกำหนดความหมาย จัดลำดับความสำคัญ และทำให้การใช้ศักยภาพดังกล่าวมีความชอบธรรมผ่านนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง อันสร้างเงื่อนไขต่อการก่อรูปอิทธิพลและผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์ จัดลำดับความสำคัญ และทำให้การใช้ศักยภาพดังกล่าวมีความชอบธรรมผ่านนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง ก่อนก่อให้เกิดอิทธิพลและผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์ (U.S. Department of Defense, 2022; State Council of the People's Republic of China, 2017; National People's Congress of the People's Republic of China, 2021; President of Russia, 2017, 2023; Government of the Russian Federation, 2018)

4. การสังเคราะห์ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) จากการสังเคราะห์ผลการวิเคราะห์เอกสารทั้งสามกรณี งานวิจัยจึงสังเคราะห์และเสนอ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) เพื่ออธิบายกลไกการแปลงอำนาจในภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล โดยประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) อำนาจเชิงโครงสร้าง (Structural Power) (2) การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง (Policy Formulation and Political Communication) และ (3) ผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจ (Power Transformation Outcomes)

ผลการสังเคราะห์ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์เชิงกระบวนการมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้น กล่าวคือ อำนาจเชิงโครงสร้างเป็นเงื่อนไขเชิงศักยภาพ ขณะที่นโยบายและการสื่อสารทางการเมืองทำหน้าที่ตีความ จัดกรอบ และสร้างความหมายให้ศักยภาพดังกล่าว ก่อนนำไปสู่ความชอบธรรมและอิทธิพลเชิงภูมิรัฐศาสตร์ (Farrell & Newman, 2019; Entman, 2008; Miskimmon et al., 2013; Nye, 2010) ในแบบจำลองนี้ คำว่า Discursive หมายถึงกระบวนการสร้างและจัดวางความหมายผ่านการสื่อสารทางการเมืองและการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ มิได้หมายถึงการศึกษาวาทกรรมเป็นเป้าหมายหลัก แต่หมายถึงกลไกเชิงความหมายที่เชื่อมศักยภาพเชิงโครงสร้างกับผลลัพธ์เชิงอำนาจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการสร้างความหมายและการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ในบริบทระหว่างประเทศ (Fairclough, 1995; Castells, 2010; Miskimmon et al., 2013)

จากการสังเคราะห์ดังกล่าว งานวิจัยเสนอว่าอำนาจภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลควรถูกทำความเข้าใจในฐานะ “กระบวนการแปลงอำนาจ” (Power Transformation Process) ที่เชื่อมโยงอำนาจเชิงโครงสร้าง การกำหนดนโยบาย การสื่อสารทางการเมือง และผลลัพธ์เชิงอำนาจ มากกว่าการพิจารณาอำนาจจากทรัพยากรหรือขีดความสามารถทางเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว โดย DG-DPM ทำหน้าที่เป็นกรอบอธิบายเชิงกลไกสำหรับการวิเคราะห์การแข่งขันระหว่างมหาอำนาจในยุคดิจิทัล

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า อำนาจในภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลมิได้เกิดจากการครอบครองทรัพยากรหรือขีดความสามารถทางเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากกระบวนการที่รัฐนำศักยภาพเชิงโครงสร้างเข้าสู่การกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ และการสื่อสารทางการเมือง เพื่อกำหนดความหมายและทิศทางการใช้ศักยภาพดังกล่าว อันสร้างเงื่อนไขต่อความชอบธรรมและการก่อรูปอิทธิพลเชิงภูมิรัฐศาสตร์ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิด structural power ของ Farrell และ Newman (2019) ซึ่งชี้ว่าโครงสร้างเครือข่ายที่มีความไม่สมมาตรเปิดโอกาสให้รัฐใช้ตำแหน่งเชิงโครงสร้างเพื่อบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับแนวคิด cyber power ของ Nye (2010) ที่มองอำนาจในพื้นที่ไซเบอร์ภายใต้บริบท ความสัมพันธ์ และการกระจายอำนาจ มิใช่จากทรัพยากรเพียงอย่างเดียว ข้อค้นพบนี้จึงตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และคำถามวิจัยข้อที่ 1 โดยชี้ว่า อำนาจเชิงโครงสร้างเป็นเงื่อนไขเชิงศักยภาพ ขณะที่การสื่อสารทางการเมืองมีบทบาทในการกำหนดความหมายและทิศทางการใช้ศักยภาพดังกล่าว

ผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และคำถามวิจัยข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองเป็นกลไกสำคัญในการแปลงศักยภาพเชิงโครงสร้างไปสู่ผลลัพธ์เชิงอำนาจ โดยมีได้ดำเนินไปอย่างเป็นเส้นตรง แต่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ การกำหนดลำดับความสำคัญเชิงนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ การจัดการความหมาย และการสื่อสารต่อผู้รับสาร หลักฐานจากสหรัฐอเมริกาแสดงการเชื่อมโยงขีดความสามารถทางเทคโนโลยีกับ strategic competition และ integrated deterrence ขณะที่จีนเชื่อมโยง AI และข้อมูลกับการพัฒนา ความมั่นคง และอธิปไตยของรัฐ ส่วนรัสเซียเชื่อมโยงเทคโนโลยีและโครงสร้างสารสนเทศกับความมั่นคงและความเป็นอิสระของรัฐ สะท้อนว่าศักยภาพเชิงโครงสร้างมิได้มีความหมายทางการเมืองในตัวเอง แต่ได้รับการตีความและจัดวางผ่านนโยบายและการสื่อสารของแต่ละรัฐ

ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด framing ของ Entman (2007) ซึ่งอธิบายบทบาทของการกำหนดกรอบต่อการรับรู้และการกระจายอำนาจทางการเมือง และแนวคิด strategic narratives ของ Miskimmon et al. (2013) ซึ่งเสนอว่าผู้แสดงทางการเมืองสามารถสร้างและถ่ายทอดเรื่องเล่าเพื่อกำหนดความหมายและมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การสื่อสารทางการเมืองในบริบทภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลจึงมิใช่เพียงช่องทางเผยแพร่ นโยบาย แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่รัฐกำหนดความหมายของเทคโนโลยี ข้อมูล และโครงสร้างดิจิทัลต่อความมั่นคง การพัฒนา อธิปไตย และการแข่งขันระหว่างประเทศ

เมื่อเปรียบเทียบทั้งสามกรณี พบว่า กลไกการแปลงอำนาจมีตรรกะร่วม แต่มีรูปแบบการจัดวางแตกต่างกันตามบริบทเชิงยุทธศาสตร์ สหรัฐอเมริกาใช้ขีดความสามารถดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการยับยั้งและรักษาความได้เปรียบในการแข่งขัน จีนใช้เทคโนโลยีเป็นฐานของการพัฒนาและความมั่นคงควบคู่กับการคุ้มครองอธิปไตยด้านข้อมูล ขณะที่รัสเซียให้ความสำคัญกับความมั่นคงของระบบสารสนเทศและความเป็นอิสระทางดิจิทัล ผลดังกล่าวชี้ว่า การแปลง ขีดความสามารถ (capability) ให้เป็นอำนาจ (power) มิใช่ความสัมพันธ์โดยตรง หากเป็นกระบวนการที่รัฐเลือก จัดลำดับความสำคัญ ตีความ และสร้างความชอบธรรมให้แก่การใช้ศักยภาพผ่านนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง อันสร้างเงื่อนไขต่อการก่อรูปอิทธิพลและผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์ ประเด็นนี้ช่วยเติมเต็มช่องว่างของวรรณกรรมที่มักศึกษาโครงสร้างอำนาจ นโยบาย และการสื่อสารแยกจากกัน โดยเสนอให้พิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ในฐานะ กระบวนการแปลงอำนาจ (power transformation mechanism) ในเชิงทฤษฎี ข้อค้นพบดังกล่าวตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และคำถามวิจัยข้อที่ 3 ผ่านการสังเคราะห์ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) อำนาจเชิงโครงสร้าง (Structural Power) (2) การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง (Policy Formulation and Political Communication) และ (3) ผลลัพธ์ของการแปลงอำนาจ (Power Transformation Outcomes) โดยมีความสัมพันธ์เชิงกระบวนการ กล่าวคือ อำนาจเชิง

โครงสร้างเป็นเงื่อนไขเชิงศักยภาพ ขณะที่การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองทำหน้าที่คัดเลือก ตีความ จัดกรอบ และสร้างความหมาย ก่อนสร้างเงื่อนไขต่อความชอบธรรมและการก่อรูปอิทธิพล

ข้อค้นพบนี้ขยายการอธิบายอำนาจในภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลจากการพิจารณาโครงสร้างหรือขีดความสามารถทางเทคโนโลยี ไปสู่การวิเคราะห์กระบวนการที่อยู่ระหว่างศักยภาพกับผลลัพธ์ โดยเฉพาะการกำหนดนโยบาย การสร้างความหมาย และการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ ผลการเปรียบเทียบยังแสดงให้เห็นว่า แม้สหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซียมีกลไกพื้นฐานร่วมกัน แต่การตีความและการจัดลำดับความสำคัญของศักยภาพแตกต่างกันตามบริบทเชิงยุทธศาสตร์ของแต่ละรัฐ (Farrell & Newman, 2019; Entman, 2007; Miskimmon et al., 2013)

สำหรับคำว่า Discursive ใน DG-DPM หมายถึงกระบวนการสร้างและจัดวางความหมายผ่านการสื่อสารทางการเมืองและการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ มิได้หมายถึงการศึกษาพฤติกรรมหรือการวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงวิพากษ์โดยตรง หากหมายถึง กลไกเชิงความหมาย (meaning-making mechanism) ที่เชื่อมโยงศักยภาพเชิงโครงสร้างกับเงื่อนไขของความชอบธรรมและการก่อรูปอิทธิพล แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับบทบาทของ framing และ strategic narratives ที่มองการสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความหมายและความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกับความคิดทางการเมืองระหว่างประเทศ (Entman, 2007; Miskimmon et al., 2013)

โดยสรุป ผลการศึกษาตอบคำถามการวิจัยทั้งสามข้อ โดยแสดงให้เห็นว่า อำนาจเชิงโครงสร้างมีสถานะเป็นเงื่อนไขเชิงศักยภาพ การกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมืองทำหน้าที่ตีความ จัดกรอบ และสร้างความหมาย และความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้สร้างเงื่อนไขต่อความชอบธรรมและการก่อรูปอิทธิพลเชิงภูมิรัฐศาสตร์ภายใต้บริบทของแต่ละรัฐ จากข้อค้นพบดังกล่าว DG-DPM เสนอให้อำนาจภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลถูกทำความเข้าใจในฐานะ กระบวนการแปลงอำนาจ (Power Transformation Process) มากกว่าการพิจารณาจากทรัพยากรหรือขีดความสามารถทางเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ แบบจำลองเป็นข้อสังเคราะห์เชิงทฤษฎีจากเอกสาร 18 ฉบับของ 3 กรณีศึกษา จึงควรใช้เป็นกรอบอธิบายเชิงแนวคิดและเชิงกลไก และควรมีการศึกษาเชิงประจักษ์เพิ่มเติมเพื่อทดสอบแบบจำลองในบริบทอื่นต่อไป

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ

การศึกษานี้เสนอ Digital Geopolitical Discursive Power Model (DG-DPM) เป็นกรอบอธิบายเชิงกลไกสำหรับทำความเข้าใจอำนาจในภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัล โดยสังเคราะห์จากการวิเคราะห์เอกสารของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซีย ผลการศึกษาชี้ว่า อำนาจภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลมิได้เกิดจากการครอบครองเทคโนโลยี ข้อมูล หรือโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็น กระบวนการแปลงอำนาจ (Power Transformation Process) ที่เชื่อมโยงอำนาจเชิงโครงสร้าง

การกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ และการสื่อสารทางการเมืองเข้ากับการก่อรูปความชอบธรรม อิทธิพล และผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์

ประการแรก การศึกษานี้เสนอให้อำนาจเชิงโครงสร้างถูกทำความเข้าใจในฐานะ เงื่อนไขเชิงศักยภาพ (structural potential) มิใช่ผลลัพธ์ของอำนาจโดยตรง เทคโนโลยี ข้อมูล เครือข่าย โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์สามารถสร้างความได้เปรียบเชิงโครงสร้างให้แก่รัฐ แต่ศักยภาพดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดอิทธิพลทางภูมิรัฐศาสตร์โดยอัตโนมัติ จำเป็นต้องผ่านการกำหนดเป้าหมาย การจัดลำดับความสำคัญ และการตีความเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐ ข้อเสนอนี้ต่อยอดจากแนวคิด structural power ที่เน้นตำแหน่งและความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง โดยเพิ่มมิติของกระบวนการที่รัฐนำศักยภาพดังกล่าวไปใช้ในทางยุทธศาสตร์ (Farrell & Newman, 2019)

ประการที่สอง การศึกษานี้เสนอให้การสื่อสารทางการเมืองเป็น กลไกสร้างความหมาย (meaning-making mechanism) ที่เชื่อมโยงศักยภาพเชิงโครงสร้างกับการกำหนดนโยบายและผลลัพธ์เชิงอำนาจ รัฐมิได้เพียงสื่อสารถึงการมีอยู่ของเทคโนโลยีหรือขีดความสามารถ แต่ใช้การจัดกรอบความหมาย (framing) และการสร้างเรื่องเล่าเชิงยุทธศาสตร์ (strategic narratives) เพื่อกำหนดว่าเทคโนโลยีและข้อมูลมีความหมายต่อความมั่นคง การพัฒนา อธิปไตย และการแข่งขันระหว่างประเทศอย่างไร กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ศักยภาพเชิงโครงสร้างได้รับความหมายทางยุทธศาสตร์ และสร้างเงื่อนไขต่อความชอบธรรมของการดำเนินนโยบาย (Entman, 2007; Miskimmon et al., 2013)

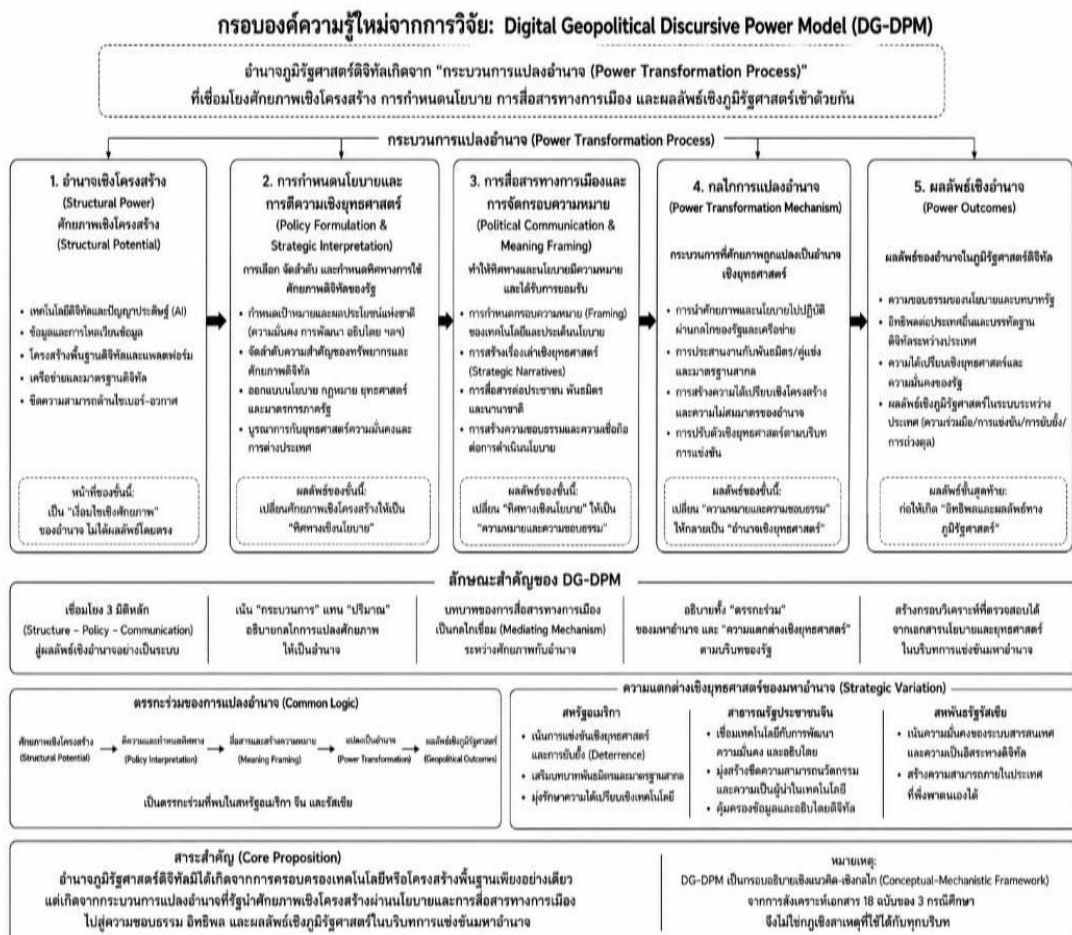
ประการที่สาม การเปรียบเทียบสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน และสหพันธรัฐรัสเซียแสดงให้เห็นว่า กลไกการแปลงอำนาจมี तरहร่วม แต่มีรูปแบบการจัดวางแตกต่างกันตามบริบทเชิงยุทธศาสตร์ของรัฐ สหรัฐอเมริกาเชื่อมโยงขีดความสามารถดิจิทัลกับการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ และการยับยั้ง จีนเชื่อมโยงเทคโนโลยีกับการพัฒนา ความมั่นคง และอธิปไตยด้านข้อมูล ขณะที่รัสเซียเน้นความมั่นคงของระบบสารสนเทศและความเป็นอิสระทางดิจิทัล ข้อค้นพบนี้ชี้ว่า ผลทางภูมิรัฐศาสตร์ของศักยภาพดิจิทัลมิได้ขึ้นอยู่กับระดับของขีดความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับวิธีที่รัฐเลือกตีความ จัดลำดับความสำคัญ และนำศักยภาพดังกล่าวเข้าสู่ยุทธศาสตร์ของตน

ประการที่สี่ DG-DPM บูรณาการ 3 มิติหลัก ซึ่งสามารถอธิบายผ่านองค์ประกอบเชิงกระบวนการ 5 ขั้น ได้แก่ (1) อำนาจเชิงโครงสร้าง (Structural Power) ในฐานะเงื่อนไขเชิงศักยภาพ (2) การกำหนดนโยบายและการตีความเชิงยุทธศาสตร์ (Policy Formulation and Strategic Interpretation) (3) การสื่อสารทางการเมืองและการจัดกรอบความหมาย (Political Communication and Meaning Framing) (4) กลไกการแปลงอำนาจ (Power Transformation Mechanism) และ (5) ผลลัพธ์เชิงอำนาจ (Power Outcomes) ซึ่งครอบคลุมความชอบธรรม อิทธิพล ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ และผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์ โดยทั้งสามมิติหลักมีความสัมพันธ์ในลักษณะเชิงกระบวนการ (processual relationship) มิใช่ความสัมพันธ์เชิงเส้น

ตายตัว และกลไกการแปลงอำนาจทำหน้าที่อธิบายกระบวนการเชื่อมโยงระหว่างศักยภาพเชิงโครงสร้างกับผลลัพธ์เชิงอำนาจ

ในเชิงทฤษฎี คำว่า “Discursive” ใน DG-DPM หมายถึงกระบวนการสร้างและจัดวางความหมายผ่านการสื่อสารทางการเมืองและการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ มิได้หมายถึงการศึกษาพฤติกรรมหรือการวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงวิพากษ์โดยตรง ดังนั้น Discursive จึงทำหน้าที่ระบุ กลไกเชิงความหมาย (meaning-making mechanism) ภายในกระบวนการแปลงอำนาจ ซึ่งเชื่อมโยงการตีความศักยภาพเชิงโครงสร้างกับการกำหนดนโยบาย ความชอบธรรม และอิทธิพล

โดยสรุป องค์ความรู้ใหม่ของการศึกษานี้มิได้อยู่ที่การเสนอว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นแหล่งอำนาจของรัฐ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการศึกษาอยู่แล้ว หากอยู่ที่การเสนอ “กระบวนการแปลงอำนาจ (Power Transformation Process)” เพื่ออธิบายว่าศักยภาพเชิงโครงสร้างถูกนำเข้าสู่การกำหนดนโยบาย การตีความเชิงยุทธศาสตร์ และการสื่อสารทางการเมืองอย่างไร จนสร้างเงื่อนไขต่อความชอบธรรม การก่อรูปอิทธิพล และผลลัพธ์เชิงภูมิรัฐศาสตร์ ภายใต้บริบทที่แตกต่างกันของแต่ละรัฐ ทั้งนี้ DG-DPM เป็นข้อสังเคราะห์เชิงทฤษฎีจากการศึกษาเอกสารของ 3 กรณีศึกษา จึงควรนำไปทดสอบและประยุกต์ใช้กับกรณีอื่นเพื่อประเมินขอบเขตและความสามารถในการอธิบายของแบบจำลองต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) ผลการศึกษาชี้ว่าอำนาจภูมิรัฐศาสตร์ดิจิทัลมิได้เกิดจากการครอบครองเทคโนโลยีหรือโครงสร้างพื้นฐานเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากความสามารถในการแปลงศักยภาพเชิงโครงสร้างผ่านการกำหนดนโยบายและการสื่อสารทางการเมือง ดังนั้น ภาครัฐควรพัฒนานโยบายดิจิทัลแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์ ความมั่นคงไซเบอร์ และการสื่อสารภาครัฐเข้าด้วยกัน โดยกำหนดเป้าหมายและกลไกประสานงานระหว่างหน่วยงานให้สอดคล้องกับบริบทเชิงยุทธศาสตร์ของประเทศ นอกจากนี้ ควรพัฒนารอบการกำกับดูแลข้อมูลและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงทั้งประสิทธิภาพ ความมั่นคง และความสามารถของรัฐในการสื่อสารนโยบายอย่างสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Farrell & Newman, 2019; Miskimmon et al., 2013)

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ (Practical Recommendations) ในทางปฏิบัติ หน่วยงานภาครัฐควรจัดให้มีกลไกบูรณาการระหว่างการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการดิจิทัล และการสื่อสารภาครัฐ โดยอาจกำหนดกรอบการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ร่วมระหว่างหน่วยงานสำหรับนโยบายด้าน AI ข้อมูล ความมั่นคง และการพัฒนาดิจิทัล พร้อมทั้งประเมินความสอดคล้องของสารเชิงนโยบายและการรับรู้ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง แนวทางดังกล่าวจะช่วยให้การสื่อสารมิใช่เพียงการเผยแพร่ข้อมูล แต่ทำหน้าที่เชื่อมโยงการกำหนดนโยบาย การสร้างความเข้าใจ และการยอมรับนโยบายของสาธารณะ (Entman, 2007; Miskimmon et al., 2013)

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและการวิจัยในอนาคต (Academic and Future Research Directions) การวิจัยในอนาคตควรพัฒนา DG-DPM ให้สามารถตรวจสอบเชิงประจักษ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยพัฒนาตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบ เช่น ศักยภาพเชิงโครงสร้าง ความสามารถในการกำหนดกรอบความหมาย ความสอดคล้องของเรื่องเล่าเชิงยุทธศาสตร์ ความชอบธรรมเชิงนโยบาย และอิทธิพลเชิงภูมิรัฐศาสตร์ และนำไปทดสอบกับประเทศหรือบริบทที่หลากหลายผ่านการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ การวิจัยแบบผสมผสาน หรือการวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสารเชิงคำนวณ นอกจากนี้ ควรศึกษาบทบาทของแพลตฟอร์มดิจิทัล อัลกอริทึม และเครือข่ายข้อมูลต่อการสร้างความหมายและการแปลงอำนาจ เพื่อพัฒนา DG-DPM ให้เป็นกรอบอธิบายที่สามารถนำไปตรวจสอบและประยุกต์ใช้กับบริบทที่หลากหลายมากขึ้น (Castells, 2010; Miskimmon et al., 2013)

รายการอ้างอิง

- Bratton, B. H. (2015). *The stack: On software and sovereignty*. The MIT Press.
<https://doi.org/10.7551/mitpress/9780262029575.001.0001>
- Castells, M. (2010). *The rise of the network society* (2nd ed., with a new preface). Wiley-Blackwell.
<https://doi.org/10.1002/9781444319514>
- Denzin, N. K. (1978). *The research act: A theoretical introduction to sociological methods* (2nd ed.). McGraw-Hill.
- Dunn, W. N. (2018). *Public policy analysis: An integrated approach* (6th ed.). Routledge.
- Entman, R. M. (2007). Framing bias: Media in the distribution of power. *Journal of Communication*, 57(1), 163–173. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00336.x>
- Entman, R. M. (2008). Theorizing mediated public diplomacy: The U.S. case. *The International Journal of Press/Politics*, 13(2), 87–102. <https://doi.org/10.1177/1940161208314657>
- Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Longman.
- Farrell, H., & Newman, A. L. (2019). Weaponized interdependence: How global economic networks shape state coercion. *International Security*, 44(1), 42–79.
https://doi.org/10.1162/isec_a_00351
- Kello, L. (2017). *The virtual weapon and international order*. Yale University Press.
<https://doi.org/10.12987/9780300226294>
- Lasswell, H. D. (1951). The policy orientation. In D. Lerner & H. D. Lasswell (Eds.), *The policy sciences: Recent developments in scope and method* (pp. 3–15). Stanford University Press.
- Mackinder, H. J. (1904). The geographical pivot of history. *The Geographical Journal*, 23(4), 421–437.
<https://doi.org/10.2307/1775498>
- Miskimmon, A., O’Loughlin, B., & Roselle, L. (2013). *Strategic narratives: Communication power and the new world order*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315871264>
- Nye, J. S., Jr. (2008). Public diplomacy and soft power. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 94–109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>
- Nye, J. S., Jr. (2010). *Cyber power*. Belfer Center for Science and International Affairs, Harvard Kennedy School. <https://www.belfercenter.org/publication/cyber-power>
- Rid, T. (2020). *Active measures: The secret history of disinformation and political warfare*. Farrar, Straus and Giroux.
- Strange, S. (1988). *States and markets*. Pinter.

- Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power*. PublicAffairs.
- Castells, M. (2010). *The rise of the network society* (2nd ed., with a new preface). Wiley-Blackwell.
<https://doi.org/10.1002/9781444319514>
- Denzin, N. K. (1978). *The research act: A theoretical introduction to sociological methods* (2nd ed.). McGraw-Hill.
- Dunn, W. N. (2018). *Public policy analysis: An integrated approach* (6th ed.). Routledge.
- Entman, R. M. (2007). Framing bias: Media in the distribution of power. *Journal of Communication*, 57(1), 163–173. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00336.x>
- Entman, R. M. (2008). Theorizing mediated public diplomacy: The U.S. case. *The International Journal of Press/Politics*, 13(2), 87–102. <https://doi.org/10.1177/1940161208314657>
- Fairclough, N. (1995). *Critical discourse analysis: The critical study of language*. Longman.
- Farrell, H., & Newman, A. L. (2019). Weaponized interdependence: How global economic networks shape state coercion. *International Security*, 44(1), 42–79. https://doi.org/10.1162/isec_a_00351
- Government of the Russian Federation. (2017). *Digital economy of the Russian Federation*.
<https://government.ru/docs/28653/>
- Government of the Russian Federation. (2018). *Passport of the national program “Digital economy of the Russian Federation”*. <https://government.ru/info/35568/>
- Kello, L. (2017). *The virtual weapon and international order*. Yale University Press.
<https://doi.org/10.12987/9780300226294>
- Lasswell, H. D. (1951). The policy orientation. In D. Lerner & H. D. Lasswell (Eds.), *The policy sciences: Recent developments in scope and method* (pp. 3–15). Stanford University Press.
- Mackinder, H. J. (1904). The geographical pivot of history. *The Geographical Journal*, 23(4), 421–437.
<https://doi.org/10.2307/1775498>
- Miskimmon, A., O’Loughlin, B., & Roselle, L. (2013). *Strategic narratives: Communication power and the new world order*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315871264>
- National People’s Congress of the People’s Republic of China. (2021). *Data security law of the People’s Republic of China*. https://en.npc.gov.cn.cdurl.cn/2021-06/10/c_689311.htm
- Nye, J. S., Jr. (2008). Public diplomacy and soft power. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 94–109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>

- Nye, J. S., Jr. (2010). Cyber power. Belfer Center for Science and International Affairs, Harvard Kennedy School. <https://www.belfercenter.org/publication/cyber-power>
- President of Russia. (2017). Strategy for the development of the information society in the Russian Federation for 2017–2030. <http://www.kremlin.ru/acts/bank/41919>
- President of Russia. (2023). The concept of the foreign policy of the Russian Federation. <http://www.kremlin.ru/acts/news/70811>
- Rid, T. (2020). Active measures: The secret history of disinformation and political warfare. Farrar, Straus and Giroux.
- State Council of the People's Republic of China. (2017). New generation artificial intelligence development plan. https://english.www.gov.cn/archive/state_council_gazette/2017/08/10/content_281475782151912.htm
- Strange, S. (1988). States and markets. Pinter.
- U.S. Department of Defense. (2022). 2022 National defense strategy of the United States of America. <https://media.defense.gov/2022/Oct/27/2003103845/-1/-1/1/2022-NATIONAL-DEFENSE-STRATEGY-NPR-MDR.PDF>
- Zuboff, S. (2019). The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power. PublicAffairs.